

PROCEDURA PROWADZENIE ZAJĘĆ Z ZASTOSOWANIEM METOD I TECHNIK KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

ZAKRES PROCEDURY

Określenie zasad prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość ze studentami ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Dziekan, prowadzący zajęcia.

OPIS POSTĘPOWANIA

1. Zgodnie z zasadą równych praw i obowiązków, student/uczestnik innych form kształcenia ze szczególnymi potrzebami, w tym student/uczestnik z niepełnosprawnością, zwany dalej „studentem z NP”, podlega takim samym zasadom udziału w zajęciach prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zwanego dalej „kształceniem zdalnym”, co pozostali studenci/uczestnicy innych form kształcenia Collegium Witelona Uczelnia Państwowa, zwanej dalej „Uczelnią”.
2. Podstawowym narzędziem służącym realizacji zajęć w formie zdalnej jest platforma wskazana przez Uczelnię.
3. Uczelnia zapewnia studentom z NP indywidualne szkolenia oraz bieżące wsparcie w zakresie funkcjonowania platformy, mając na uwadze, że każda osoba ma inne możliwości wynikające ze szczególnych potrzeb, w tym z niepełnosprawności lub choroby.
4. Studenci z NP powinni mieć możliwość uczestniczenia we wszystkich rodzajach zajęć przewidzianych w programie studiów organizowanych w formie zdalnej oraz korzystania z udostępnionych materiałów dydaktycznych.
5. Student z NP, który chciałby otrzymać wsparcie w zakresie kształcenia zdalnego, składa stosowny wniosek w Biurze Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, zwanym dalej „BON”. Po rozpatrzeniu wniosku przez Komisję ds. Wsparcia Osób

1

z Niepełnosprawnościami student otrzymuje zaświadczenie o przyznanym wsparciu i jego zakresie.

6. Student z NP, aby otrzymać ze strony prowadzącego zajęcia wsparcie na określonych zajęciach, powinien okazać stosowny dokument lub przesłać jego skan na wskazany adres e-mail. Na tej podstawie prowadzący zajęcia ustali najlepszy sposób działania i funkcjonowania studenta z NP na swoich zajęciach zdalnych, uwzględniając przyznane uprawnienia.
7. Każda osoba prowadząca zajęcia ma możliwość konsultacji z pracownikiem BON w celu ustalenia najlepszych sposobów funkcjonowania studenta z NP na zajęciach zdalnych oraz omówienia ewentualnych problemów przy realizacji przyznanego wsparcia dla konkretnego studenta z NP.
8. Niezależnie od przyznanego przez Uczelnię wsparcia dla danego studenta z NP, prowadzący zajęcia, który na swoich zajęciach zdalnych ma studenta z NP, może przed rozpoczęciem zajęć, na wyraźną prośbę studenta omówić, jakie są jego potrzeby związane z organizacją i przebiegiem zajęć oraz ustalić dla niego optymalne warunki realizacji zajęć i komunikacji. Rozmowa powinna zostać przeprowadzona bez udziału osób trzecich.
9. W przypadku studenta z NP, który na zajęciach prowadzonych w formie zdalnej ma prawo korzystać z pomocy asystenta, prowadzący powinien ustalić zasady wsparcia studenta z NP przez asystenta przed rozpoczęciem zajęć, przede wszystkim w zakresie na ile jego obecność jest wymagana oraz jakie działania będzie wspierał.
10. Uczelnia dostosowuje organizację i zapewnia właściwą realizację procesu kształcenia w formie zdalnej do szczególnych potrzeb studentów, w tym niepełnosprawności studentów, m.in. poprzez:
  - a) możliwość realizacji części zajęć w trybie asynchronicznym, podczas wyznaczonych terminów konsultacji,
  - b) otrzymywanie materiałów dydaktycznych w formie alternatywnej (np. plik Word),
  - c) możliwość nagrywania zajęć,
  - d) uczestnictwo w zajęciach asystenta,

- e) możliwość korzystania na terenie Uczelni ze specjalistycznych urządzeń niezbędnych do uczestnictwa w zajęciach zdalnych.
11. Na Uczelni dostępne są dla studentów z NP następujące urządzenia specjalistyczne:
- a) oprogramowanie powiększające i udźwiękowiające,
  - b) klawiatura dla osób słabowidzących,
  - c) klawiatura ze specjalną ramką – nasadką metalową z otworami,
  - d) myszka specjalistyczna Big Track,
  - e) drukarka brajlowska,
  - f) klawiatura brajlowska,
  - g) powiększalnik stacjonarny,
  - h) przenośna lupa elektroniczna.
12. W przypadku realizacji kształcenia zdalnego studenci z NP mają możliwość bieżącego zgłaszania uwag dotyczących systemu wsparcia oraz jakości kształcenia w formie zdalnej. Na podstawie zebranych opinii Uczelnia w miarę możliwości uwzględni potrzeby zgłaszane przez studentów z NP.
13. Każdy student z NP, który w trakcie realizacji zajęć w formie zdalnej napotka na problemy związane z ich organizacją i przebiegiem, powinien niezwłocznie zgłosić je do prowadzącego zajęcia lub do dziekana.

Wskazówki dla prowadzących zajęcia:

1. Wskazówki ogólne:
- a) należy respektować uprawnienia lub usługi przyznane studentowi z NP przez Komisję ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami,
  - b) każdy przypadek dotyczący wsparcia na zajęciach studenta z NP należy rozpatrywać indywidualnie i wprowadzać działania pozwalające na jego pełny udział w zajęciach,
  - c) należy być otwartym na propozycje udzielenia wsparcia zgłoszone przez studenta z NP,

- d) wszelkie problematyczne sprawy należy próbować rozwiązywać na bieżąco lub zgłaszać je do dziekana albo BON,
- e) w trudniejszych sytuacjach należy wspierać studenta z NP w ramach prowadzonych konsultacji.
2. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w zakresie poruszania się lub manualnym, w tym **z niepełnosprawnością ruchową**, należy:
- a) wyrazić zgodę na wsparcie asystenta osobie, która z powodu niesprawności rąk, nie jest w stanie samodzielnie wykonywać obowiązkowych zadań; asystent powinien pracować pod kierunkiem studenta i nie może wspomagać go w interpretowaniu wyników, a jedynie wspierać w czynnościach ruchowych lub manualnych,
- b) pamiętać, aby studentowi mającemu problemy w zakresie manualnym, podczas zajęć zdalnych nie wymagać odpowiedzi pisemnych,
- c) zapewnić odpowiednią ilość czasu na realizację zadań w formie zdalnej,
- d) akceptować posługiwanie się technologiami wspierającymi.
3. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w zakresie **percepcji wzrokowej**, w tym niewidomych i słabowidzących, należy:
- a) być przygotowanym, aby udzielić studentowi wsparcia, na przykład przeczytać coś, kiedy o to poprosi,
- b) udostępniać treści zajęć dydaktycznych oraz prezentacje multimedialne w formie dostępnej (plik Word) lub pozwolić na ich nagranie, zgodnie z potrzebą studenta z NP,
- c) w trakcie zajęć nie stosować określeń „jak widać”, „co z powyższego wynika”, tylko w miarę możliwości przedstawiać to co widać, w postaci opisu słownego,
- d) zadając pytanie – doprecyzować, do kogo jest kierowane,
- e) zapewnić odpowiednią ilość czasu na realizację zadań w formie zdalnej,
- f) umożliwić zdawanie częściowych zaliczeń w formie ustnej,
- g) akceptować posługiwanie się technologiami wspierającymi.

4. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w zakresie **percepcji słuchowej**, w tym niesłyszących lub słabosłyszących, należy:

- a) umożliwić studentowi korzystanie z technologii wspierających, np. zestawu słuchawkowego,
- b) upewnić się, czy student zrozumiał treść wypowiedzi,
- c) umożliwić mówienie w danym czasie tylko jednej osobie, aby jakość dźwięku była lepsza i głosy się nie nakładały; mikrofony pozostałych uczestników zajęć powinny zostać wyciszone, aby zredukować do minimum zbędne odgłosy z otoczenia,
- d) mówiąc, zawsze kierować twarz w stronę kamery, tak aby osoba słabosłysząca mogła w miarę możliwości odczytywać wypowiedzi z ruchu warg,
- e) umożliwić studentowi zadawanie pytań w formie pisemnej podczas zajęć zdalnych,
- f) upewnić się, że instrukcja wykonania zadania została prawidłowo zrozumiana,
- g) udostępnić studentowi najważniejsze zagadnienia z zajęć w formie pisemnej,
- h) umożliwić zdawanie częściowych zaliczeń w formie pisemnej.

5. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w zakresie komunikowania się, w tym z **niepełnosprawnością mowy**, należy:

- a) nie przerywać wypowiedzi ani nie kończyć za studenta zdań; jeżeli pojawią się trudności ze zrozumieniem, nie należy przytakiwać, tylko poprosić o powtórzenie,
- b) pozwolić studentowi na własne tempo mówienia, nie należy przyspieszać wypowiedzi,
- c) upewnić się, że dobrze zrozumieliśmy, dla sprawdzenia można powtórzyć informację,
- d) jeśli pomimo prób nadal nie można zrozumieć danej osoby, należy poprosić ją o napisanie, co chce powiedzieć,
- e) upewnić się, że instrukcja wykonania zadania została prawidłowo zrozumiana,
- f) akceptować posługiwanie się technologiami wspierającymi,
- g) umożliwić zdawanie częściowych zaliczeń w formie pisemnej.

6. W przypadku studentów w **spektrum autyzmu**, należy:

- a) informować na bieżąco studenta o tych fragmentach zajęć, w trakcie których muszą być szczególnie skoncentrowani,
- b) o ile to możliwe nie wyznaczać zadań do zrealizowania w zespole/grupie lub wymagających współpracy z innymi osobami, lecz ustalać zadania indywidualne,
- c) nie przysyłać zbyt wielu zadań, wiadomości i informacji w jednym czasie,
- d) przemyśleć swoje wypowiedzi, ponieważ będą odebrane dosłownie, bez zrozumienia ironii, metafory czy żartu,
- e) przekazywać jasne i konkretnie sformułowane pytania,
- f) wyznaczać konkretne terminy realizacji zadań lub przygotowania materiałów,
- g) zapewnić odpowiednią ilość czasu na realizację zadań w formie zdalnej,
- h) upewnić się, że instrukcja wykonania zadania została prawidłowo rozumiana,
- i) na prezentowanych slajdach nie umieszczać wielu elementów graficznych,
- j) o ile to możliwe mówić prostym językiem, zwłaszcza w zakresie stawianych wymagań i poleceń dotyczących pracy własnej studenta, zawsze upewniać się czy dobrze zrozumiał polecenie,
- k) unikać, jeżeli to możliwe, zadawania studentowi pytań na forum całej grupy, odpytywania, proszenia o wypowiedź na określony temat, bez wcześniejszego uprzedzenia i czasu do przygotowania się.

7. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w obszarze zaburzeń **neurorozwojowych** (ADHD, dysleksja, dyskalkulia, dysortografia, dysgrafia) należy:

- a) na prezentowanych slajdach nie umieszczać wielu elementów graficznych,
- b) o ile to możliwe mówić prostym językiem,
- c) w przypadku zaburzeń dysleksji, dysortografii, dysgrafii oceniać zrealizowany materiał na podstawie wypowiedzi ustnych,
- d) wydłużać czas na czytanie slajdów,
- e) stosować częściej przerwy w trakcie zajęć,
- f) respektować uprawnienia lub usługi przyznane studentowi przez BON

8. W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami w obszarze **zaburzeń i trudności psychicznych**, należy:

- a) być gotowym na udzielenie takiej osobie wsparcia, kiedy o to poprosi,
- b) jasno formułować komunikaty i polecenia,
- c) o ile to możliwe mówić prostym językiem,
- d) respektować uprawnienia lub usługi przyznane studentowi przez BON.

